

Konfliktløsning på arbeidsplassen

Furman B, Ahola T

Skap deg en bedre arbeidsplass!

En løsningsfokuset tilnærming. 123 s, ill. Oslo: Gyldendal, 2002. Pris NOK 249
ISBN 82-05-30522-6

Dette er en liten tipsbok for bedring av kommunikasjon på arbeidsplassen. Den egner seg nok best som utgangspunkt for diskusjon i grupper av arbeidskolleger. Ben Furman er opprinnelig psykiater, og Tapani Ahola er

utdannet statsviter. Sammen er de mest kjent i Finland som gründere innen såkalt løsningsfokuset korttidsterapi og anvendelse av dette for å bedre arbeidsmiljøet i bedrifter.

Boken er lettlest i faste permer og lite format. Den er full av eksempler på god og dårlig kommunikasjon, og det er flere illustrasjoner og mye «luft» i layouten. Boken har åtte hovedkapitler med utgangspunkt i en pedagogisk figur, dobbeltstjernen. Denne har fire positive tagger: Verdsetting, moro, mestring og omtanke; og dessuten fire negative tagger: Problemer, krenkelser, motgang og kritikk. Hver av taggene har sitt eget kapittel der bedring av kommunikasjon og løsning av interpersonelle problemer vektlegges.

Dette er ikke en teoretisk lærebok, og til tider kan den virke banalt enkel og selvfølgelig. Boken har kanskje begrenset verdi for den enkelte, men hvis den brukes i grupper av arbeidskolleger kan den være et godt hjelpemiddel. Spesielt ved gryende konflikter, og særlig hvis disse går på kommunikasjonsvansker. Hvert av kapitlene avsluttes med tips til diskusjon i grupper, og tittelen burde heller være: Skap dere en bedre arbeidsplass.

Allerede i innledningen peker forfatterne på løsningsfokuset bedring av arbeidsmiljøet gjennom «re-teaming», der deltakerne vektlegger mål og fremtid fremfor problemer og fortid.

Bokens styrke er dens praktiske tilnærming og mange forslag til løsning av uheldig kommunikasjon. Første halvdel av boken, som går på positive og forebyggende tiltak, synes jeg er den svakeste. Det blir for enkelt å bedre arbeidsmiljøet gjennom å hilse på hverandre og bringe inn mer humor.

Videre må nevnes at boken kun omtaler individuelle og interpersonelle konfliktårsaker. Vi vet at årsaker til arbeidsstress og konflikter også ligger i organisasjonsmessige forhold, som for eksempel manglende autonomi for arbeidstakerne.

Hvorvidt denne boken er den beste i sin sjanger er uvisst, men den kan være et nyttig utgangspunkt for eller supplement til diskusjon på arbeidsplasser der folk sliter.

Reidar Tyssen

Institutt for medisinske atferdsfag
Universitetet i Oslo

Når mesteren tas i juks

Winckler M

Tvillingbryst

139 s. Oslo: Pax, 2002. Pris NOK 198
ISBN 82-530-2496-7

Den franske legen og forfatteren Martin Winckler fikk sitt store gjennombrudd med romanen *Dr. Sachs' lidelse*. Boken solgte i mer enn 500 000 eksemplarer i hjemlandet, og da den kom på norsk i 2001, ble den behørig omtalt også i Tidsskriftet (1, 2). Nå foreligger hans andre bok på norsk.

Denne gang har Winckler, som er et pseudonym, skrevet en kriminalroman. Med sine 140 små sider er spranget stort fra hans forrige boken.

Men likhetstrekkene er også mange. Historiene fletter seg i hverandre på snedig vis, og legen Bruno Sachs dukker opp igjen. Bakteppet for handlingen er det medisinske miljøet rundt «den store mester» Édouard Goffin, professor i gynekologi og obstetrikk, som blir myrdet i sitt hjem. Dette skjer allerede i prologen. Forhørsdommer Watteau settes på saken.

Boken er lettlest og velskrevet. Men som kriminalroman er den ikke spesielt spennende, og flere av karakterene blir fremstilt nokså unyansert. Et tema i boken er forskningsfuske, og forfatteren opplyser i etterordet at han har hentet inspirasjon fra virkelige hendelser (3). Goffin er arketypen på en småkonge som tar seg mange slags friheter. I det som blir hans siste forelesning hevder han at kirurgisk brystkorreksjon nesten alltid vil være på sin plass hos en kvinne over 45. Han skal visst ha mange kloner i det virkelige liv.

Erlend Hem

Tidsskriftet

Litteratur

1. Hem E. Det viktigste er å ha det godt hjemme. Tidsskr Nor Lægeforen 2001; 121: 1746.
2. Jørgensen J. Glimrende fra allmennpraksis. Tidsskr Nor Lægeforen 2001; 121: 1747.
3. Weiss RB, Gill GG, Hudis CA. An on-site audit of the South African trial of high-dose chemotherapy for metastatic breast cancer and associated publications. J Clin Oncol 2001; 19: 2771-7.

Det etiske dilemma i nyfødtmedisinen

McHaffie HE

Crucial decisions at the beginning of life

Parents' experiences of treatment withdrawal from infants. 464 s, tab, ill. Oxford: Radcliffe Medical Press, 2001. Pris GBP 35
ISBN 1-85775-479-4

Denne boken tar opp et meget viktig og aktuelt problem innen nyfødtmedisinen: Skal ethvert liv reddes for enhver pris? Av den grunn er boken også utpekt som «winner» og «honoured as The Medical Book of the Year, with an Award by The British Medical Association».

Forfatteren er Research Fellow ved Institute of Medical Ethics i Edinburgh. Hun tar opp et vanskelig tema som hun belyser i 15 kapitler, sammen med fem neonatologer fra aktive intensivavdelinger.

Hvert kapittel avsluttes med en enkel og kortfattet oppsummering som gjør boken lettlest. Det er også flere gode illustrerende figurer og tabeller. Litteraturlisten omfatter i alt 250 referanser.

Boken baserer seg på en over seks år lang studie med intervjuer av foreldre, leger og pleiere som har vært involvert i denne vanskelige prosessen: å avstå fra videre behandling.

Ikke uventet var de fleste av barna premature med fødselsvekt 1000 g og/eller svangerskapslengde 28 uker. I tillegg var det barn med ulike, alvorlige medfødte misdannelser eller en alvorlig fødselsasfyksi.

Det er av interesse å se hvorfor noen foreldre ikke valgte å få barnet obdusert. De viktigste årsakene var at foreldrene ikke ønsket at det skulle «skjæres» i barnet (41 %), at de visste hvorfor barnet døde (36 %) eller at barnet hadde «vært gjennom nok» (27 %). Av foreldre som ønsket obduksjon var det 64 % som ønsket et sikkert svar og/eller ville forvisse seg om mulig arvelige faktorer (36 %). Å avstå fra obduksjon er i stor grad betinget av manglende/dårlig kommunikasjon med foreldrene.

I tillegg er det nyttig informasjon om hvordan kommunikasjonen er mellom foreldrene og personalet, mulighet for at foreldrene kan ta barnet hjem og la det dø hjemme, hvordan gjennomføre begravelse eller bisettelse og ikke minst oppfølgingen etterpå, som kan ta mange måneder.

Boken gir mange nyttige tanker og aspekter omkring dette vanskelige temaet; å avstå fra videre behandling hos barn med alvorlige komplikasjoner før, under og etter fødselen. Den bør derfor inngå som basislit-

teratur ved enhver neonatalavdeling, både for leger og pleiere. Den kan med fordel også leses av andre kategorier personale innen helsevesenet som i perioder står overfor beslutningen: behandle eller avstå fra videre behandling – i barnets (pasientens) interesse.

Boken anbefales på det varmeste.

Rolf Lindemann

Intensivavdelingen for nyfødte
Ullevål universitetssykehus

Spørsmål innen kirurgisk intensivmedisin

Ashford RU, Evans TN, Archbold RA

Key questions in surgical critical care

235 s, tab, ill. London: Greenwich Medical Media, 2003. Pris GBP 24,50
ISBN 1-84110-092-7

Denne boken er skrevet for unge kirurger i spesialistutdanning i England. Der må kirurger gjennom en, etter norske forhold, omfattende eksamen for å oppnå spesialistgodkjenning. Boken er ledsagerbok til en moderbok: *Surgical critical care* (1).

Key questions in surgical critical care inneholder en lang rekke spørsmål innen kirurgisk intensivmedisin. Første halvdel av boken inneholder flervalgsspørsmål der man skal krysse av for riktig svar blant en rekke alternativer.

Siste del av boken inneholder spørsmål som utesker muntlig redegjørelse om temaer fra intensivmedisin.

Ved å arbeide seg gjennom boken kan man selv teste sitt eget kunnskapsnivå i relasjon til engelsk spesialisteksamen i kirurgi og bli klar over eventuelle hull.

Områdene som berøres av spørsmålene i boken er: hjerte- og karsystemet, respiratoriske system, andre organsystemer og flerorgansvikt, prinsipper og problemer spesifikke for kirurgisk intensivbehandling, samt fremgangsmåte ved diverse praktiske prosedyrer. Boken angir riktig svar på alle spørsmål i en egen seksjon, og gir i en del tilfeller henvisning til ytterligere omtale av de temaene i moderboken *Surgical critical care*.

Boken er av interesse for kirurger i alle aldre. Boken synliggjør krav om innsikt i intensivmedisin som alle kirurger må ta inn over seg. Anbefales!

Morten G. Ræder

Avdeling for gastrokirurgi
Ullevål universitetssykehus

Litteratur

1. Ashford R, Evans N. *Surgical critical care*. London: Greenwich Medical Media, 2001.

Etterlengtet lærebok i anestesisykepleie

Hovind IL, red

Anestesisykepleie

541 s, tab, ill. Oslo: Akribe, 2002.
Pris NOK 555
ISBN 82-7950-078-2

Boken er det første norske læreverket i anestesisykepleie. Anestesisykepleiernes landsforening av Norsk Sykepleieforbund (ALNSF) har lenge sett behovet for en lærebok. Utdanningsutvalget i ALNSF har utgjort redaksjonskomiteen.

De ønsker å formidle de praktiske ferdigheter og den kunnskap som finnes blant erfarne anestesisykepleiere og bidra til å skape identitet og en felles referanseramme omkring et fag og yrke som er i stadig utvikling.

Læreboken er skrevet av anestesisykepleiere, deriblant praksisveiledere og lærere. Manuskriptene er også gjennomlest av anesthesiologer. Johan C. Ræder, avdelingsleder og avdelingsoverlege ved Anestesiavdelingen, Ullevål universitetssykehus har vært konsulent på hele læreboken.

Boken retter seg først og fremst mot studenter som tar videreutdanning i anestesisykepleie, men vil også være et hjelpemiddel for anestesisykepleiere og utdanningskandidater i anesthesiologi. Boken baserer seg på målsetningen i *Rammeplan og forskrift for videreutdanning i anestesisykepleie* (1999) og *Standard for anestesi i Norge* (1998). Denne standarden er utarbeidet av anesthesiologer og anestesisykepleiere i fellesskap og gir klare føringer for anestesisykepleiefaglig virksomhet. Anestesisykepleierne har en delegert anesthesiologisk arbeidsoppgave og en sykepleie-funksjon.

Boken er inndelt i 44 hovedkapitler og videreformidler brede kunnskaper og ferdigheter i grunnleggende anestetika, også i forhold til pasientkategorier, sykdommer, behandling og inngrep.

Historikk, ansvar og funksjonsområde, helsepersonell-loven, patofysiologi og farmakologi er også omtalt. Innholdet er systematisk og oversiktlig fremstilt med lett forståelige illustrasjoner. Det finnes greie referanser som gir mulighet for videre studier.

Dette er en god og grundig gjennomarbeidet anestesibok som gir et solid inntrykk. Språket er godt og lettfattelig. Dette er en utmerket god bok som bør finnes ved alle anestesiavdelinger.

Ragnhild Myklebust

Anestesiavdelingen
Aker universitetssykehus HF

En bruksbok for allmennpraksis

Roksund G, red

Fastlegen

Praktiske råd for etablering og drift av allmennlegekontorer. 229 s, tab, ill. Oslo: Universitetsforlaget, 2002. Pris NOK 378
ISBN 82-15-00272-2

Boken henvender seg til alle allmennleger. Forfatterens intensjon er å systematisere erfaringer og kunnskaper om etablering og drift av allmennlegekontorer. Ideen til boken kom i et møte i NSAMs publiseringsutvalg rett før innføringen av fastlegeordningen.

Stoffet er delt opp etter disse stikkordene: mål og idé med allmennpraksis, jus og økonomi, lokaler og utstyr, arbeidsplassen, rutiner og internkontroll, evaluering og fagutvikling, samarbeid og allmennmedisins fremtid.

Boken tar for seg det meste man må vite for å gå inn i en allmennpraksis. To av forfatterne har startet opp ny praksis i løpet av 2001, en annen har vært fastlege i forsøkskommunen Tromsø noen år før fastlegeordningen startet opp.

Samlet har de solid kompetanse på feltet. I kapitlet om jus og økonomi finner man for eksempel «fire alternativer for gruppepraksis» (ANS, DA, aksjeselskap, kontorfellesskap). Deretter følger en mal for en kollegial avtale. Boken er full av eksempler på hvordan kolleger har organisert sin praksis. Det er eksempler på avtale om utgiftsfordeling mellom kolleger og til avtale med pasient om nedtrapping av B-preparater.

Det flotte med denne boken er at forfatterne så sjenerøst deler sine erfaringer med oss. Jeg får lyst til å gjøre små og store endringer i egen praksis. Først og fremst ved å skriftliggjøre en del avtaler. Dernest fikk jeg svært lyst til å skrive årsmelding for egen virksomhet. Malen står i boken, den er på knappe tre sider. En årsmelding kan altså være så kort! Dette kan bli nyttig for oss selv, kollegene våre og for politikerne som kan gi en mulighet til innblikk i hva vi driver med!

Boken anbefales varmt. Effektiv allmennpraksis av høy kvalitet avhenger av mer enn medisinsk kunnskap. God pasientbehandling forutsetter også at praksis er godt organisert. Denne boken bør få plass i hyllen ved siden av Legevakt-håndboken.

Reidun Kismul

Dr. Kismuls legekontor
Mosjøen